

Scenariusz zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

I. Temat: Moje śmieci – moja sprawa

II. Cel ogólny:

Rozwijanie przez uczniów podczas zajęć świadomości ekologicznej związanej z potrzebą ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz ich właściwym gospodarowaniem.

III. Cele szczegółowe:

- Uczeń wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego w Polsce.
- Uczeń zdaje sobie sprawę ze skali problemu związanego z ilością produkowanych na co dzień odpadów.
- Uczeń proponuje konkretne działania związane z ograniczaniem ilości odpadów oraz ich gospodarowaniem (we własnym domu, szkole).
- Uczeń współpracuje z rówieśnikami podczas wykonywania zadań.

IV. Metody nauczania:

- zadanie rachunkowe,
- głosowanie,
- technika odwróconego celu,
- zdania podsumowujące.

V. Formy pracy:

- zespołowa.

VI. Środki dydaktyczne:

- małe karteczki,
- długopisy,
- kartki,

- mazaki.

VII. Przebieg zajęć

1. Powitanie uczniów

Nauczyciel wita uczniów, mówi, że na dzisiejszych zajęciach będziemy rozmawiali o odpadach, o tym jak to się dzieje, że jest ich tak dużo oraz o tym, jak ograniczyć ich ilość i jak z nimi postępować.

2. Ile śmieci produkuje każdy z nas? - obliczenia

Nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się, ile śmieci w ciągu jednego dnia trafia do kosza w ich domach i zapisali na małej karteczce. Po chwili prosi uczniów, aby wyrывkowo podali swoje wyniki. Zapisuje średni wynik z tych, które podawali uczniowie (np. worek w ciągu jednego dnia). Nauczyciel stawia na środku sali przygotowany wcześniej worek z odpadami. Prosi, aby uczniowie powiedzieli, ile takich worków z odpadami z ich domu trafia do pojemników w ciągu jednego miesiąca. Uczniowie podają liczbę, którą prowadzący zapisuje na tablicy. Ponownie prosi, aby uczniowie zastanowili się, policzyli i podali, ile jest takich worków w ciągu jednego roku. Ponownie zapisuje wynik na tablicy. Prowadzący pyta uczniów o liczbę mieszkańców Szczecina lub województwa zachodniopomorskiego. Jeśli uczniowie nie podadzą, robi to prowadzący mówiąc, że w województwie zachodniopomorskim jest ok. 608 000 gospodarstw domowych, które każdego dnia wytwarza nowe śmieci i prosi, aby uczniowie policzyli, ile takich worków śmieci trafia na składowisko z całego województwa.

3. Głosowanie

Nauczyciel pyta uczniów: Ilu z Was uważa, że to dużo? Ilu, że mało? A ilu, że bardzo dużo? Uczniowie głosują przez podniesienie ręki.

4. Nazwanie i zdefiniowanie problemu

Nauczyciel formułuje problem i zapisuje go na tablicy: *Śmieci jest bardzo dużo.* lub *Jak ograniczyć ilość wytwarzanych w domu śmieci?*

5. Podział na zespoły

Nauczyciel dzieli uczniów na zespoły. Podział na zespoły dokonuje się poprzez losowanie kolorowych karteczek. Nauczyciel powinien tak dobrać kolorowe karteczki, żeby w każdym zespole było 4 uczniów. Uczniowie siadają w zespołach. Każda z grup wybiera swojego przedstawiciela. Każda grupa otrzymuje dużą kartkę i mazaki.

6. Odwrócenie problemu przez zadanie odwróconego pytania

Nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się jak można odwrócić problem i zapisać go w formie pytania, np. Jak mógłbym/mogłabym spowodować, żeby ten problem wystąpił? Lub Co mógłbym zrobić, żeby osiągnąć cel odwrotny do zamierzonego?

- *Co mógłbym/mogłabym zrobić, żeby śmieci było coraz więcej?*
lub
- *Jak zwiększyć ilość śmieci wytwarzanych w domu?*

7. Generowanie listy antypomysłów – praca w zespołach

Uczniowie w zespołach zastanawiają się nad odpowiedziami na powyższe pytanie. Wszystkie pomysły zapisują na kartkach.

8. Co by się stało, gdyby ...

Uczniowie w zespołach zastanawiają się nad tym, co by się stało, gdyby ludzie uznali problem za nieważny.

9. Co należy zrobić, aby rozwiązać problem

Po wypisaniu wszystkich pomysłów na spowodowanie problemu uczniowie zastanawiają się, co należy zrobić, żeby rozwiązać pierwotny problem, czyli *Co zrobić, żeby śmieci było mniej?*.

10. Na koniec pracy w zespołach, przedstawiciele prezentują wypracowane wnioski i wszyscy razem wybierają najlepsze rozwiązania.

11. Podsumowanie zajęć

Nauczyciel podsumowuje pracę uczniów, dziękuje im za zaangażowanie w pracę zespołów, ciekawe pomysły i zachęca uczniów do podsumowania zajęć poprzez dokończenie wybranego przez siebie zdania: *Podczas dzisiejszych zajęć najbardziej zaskoczyło mnie to, że ... lub Dowiedziałem się ... lub Zaczynam się zastanawiać ... lub Chciałbym się dowiedzieć więcej o ...* (przed zajęciami lub w trakcie pracy uczniów prowadzący zapisuje na tablicy lub kartce przykłady zdań podsumowujących).